

*Jak ptáče, co natahuje krk po potravě
Jak nebožátko, co ho kukaččí mládě zahubí
Jak statný kmen, co brzy padne na popravě
Jak strom, když dozní šelest listoví
Jak káča, co se dotočila
Jak hračka, co ji odhodili pryč
Jak kobyla, co kdysi zdráva byla
Jak tahoun, co na něj vzali bič
Jak oko, které zčernalo
Jak srdce, co už nezačalo bít
Jak dítě, co dospělým být začalo
Jak dospělý, jenž být dítě nepřestal chtít
Jak ptáče, které vypadlo z hnízda
Jak nebožátko, co ho láska zahubí
Jak osud, co je jen nenávist a bída
Jak život, co je celý naruby*

Moje máma mi kdysi vyprávěla, jak spolu jeli s tatínkem na dovolenou do Chorvatska. Byl to pro ně zážitek. Byli mladí a svobodní. Častokrát jsem si na to vzpomněl, když mi bylo smutno. Ležel jsem v pokoji pod příkrývkou a plakal. Nikdo o tom nevěděl. Byla by obrovská ostuda, kdyby někdo našel čtrnáctiletého chlapce, jak pláče. Rád jsem byl se svými city sám. Rodiče byli kdysi zamilovaní. Pak se ale něco stalo a já jsem se ocitl v dětském domově. Dřív jsem to nechápal. Myslel jsem, že mě sem rodiče dali jen na chvíli, aby mohli jet na další úžasnou dovolenou. Kéž by to tak doopravdy bylo. Já jsem byl ale odložené dítě. Moji rodiče nejeli na žádnou dovolenou. Moji rodiče se přestali mít rádi a ani jeden na sebe nechtěl vzít zodpovědnost za jedno ubohé dítě. A tak jsem skončil sám v pokoji v odlehlé části dětského domova. Bez maminky, která by mě pohladila po vlasech a dala mi pusku na dobrou noc, jako to kdysi dělávala. Teď byla nadobro pryč.

„Kájo,“ vstávej a pojď na program. Vedle postele stála vychovatelka Mrázová. Byla to velice milá paní. „Budeme mít kolečko sdílení.“ Tenhle program jsem nesnášel. Byl jsem to nejtíšší dítě v celém domově a všichni to věděli. Myslím, že se jim to nelíbilo, a proto pořád pořádali tahle kolečka, aby ze mě něco dostali. Prostě jsem byl rád se svými city ve svém pokoji. Nepotřeboval jsem je nikomu sdělovat.

Přišli jsme do společenské místnosti, kde už bylo mnoho dětí. Seděli v kolečku na židlích a bavili se. „Ahoj, Kájo,“ zakřičela na mě Lída. „Čau,“ odpověděl jsem jí suše a pokračoval v cestě na prázdnou židli. Lída byla fajn holka, ale často mi nebylo příjemné, jak se na mě lepí. Měl jsem pocit, jakoby mě pronásledovala. Doputoval jsem na své místo v kolečku. Založil jsem si ruce do kapes a rozhlédl se po místnosti. Všechno vypadalo jako vždy. Jen jedna věc mě zarazila. V kolečku stále zbývala jedna volná židle. To bylo zvláštní.

Při tomhle programu byly židle pokaždé připravené přesně na počet. Že by se paní Mrázová přepočítala? Odpověď přišla za několik vteřin. Vešla ředitelka Kloudová a s ní malý chlapec. „Dobré odpoledne,“ pozdravila paní ředitelka shromáždění. Jednohlasně jsme jí pozdrav opětovali. „Dneska vám někoho vedu,“ začala Kloudová. „Tohle je Moris.“ Chlapec mlčel a díval se do země. Ředitelka pokračovala v představování. „Moris pochází ze Sýrie a stejně jako vy se ocitl v těžké životní situaci. Buďte na něj prosím milí a přijměte ho mezi sebe.“ V místnosti bylo naprosté ticho. Nikdo ani nehlesl. Těžko říct, co se každému z nás v tuhle chvíli honilo hlavou. Já jsem tam měl úplný ohňostroj myšlenek. Moris mi byl už na pohled velice sympatický. Toužil jsem poznat i jeho osobnost.

Paní Mrázová se naklonila k ředitelce a něco jí špitla do ucha. „Á, ještě na jednu informaci jsem zapomněla,“ rozrazila ředitelka Kloudová ticho, které v místnosti panovalo. „Moris bude sdílet pokoj s Karlem Věbrem.“ Jako by ve mně vzplanul malý plamínek radosti. „Kájo, až skončí program, zaveď prosím Morise do pokoje.“ Pak paní ředitelka odešla.

„Ty jsi Moris?“ -Uznávám, byla to poněkud přihlouplá otázka, ale přestože mě k tomuhle chlapci něco táhlo, nevěděl jsem, jak začít konverzaci. – Chlapec přikývl, z čehož jsem usoudil, že mi rozumí. „Já jsem Karel, ale říkej mi normálně, Kájo.“ Seděli jsme naproti sobě, každý na své posteli. Nastala chvíle dlouhého ticha. Když už jsem to nemohl vydržet, přišel jsem s další otázkou a bylo mi jedno, jestli na ni Moris odpoví nebo ne. „Kolik ti je? Nevypadáš zas tak staře.“ Moris konečně zvedl oči z podlahy. Otevřel ústa a velmi slabým hláskem řekl: „Je mi sedm.“ Aspoň jedna známka komunikace. „Výborně,“ pomyslel jsem si v duchu. Umí mluvit česky. Pak jsem se zamyslel. Začal jsem vzpomínat na svůj příchod do domova. Byl jsem asi tak stejně starý, jako je teď Moris.

Do večera už jsme spolu nemluvili. Pochopil jsem, že Moris bude potřebovat pravděpodobně víc času. Lehl jsem si na lůžko a přehodil přes sebe přikrývku. Abych chlapce spícího na protější posteli nerušil, rozhodl jsem nechat zápis do svého deníku až na ráno. Místo toho jsem přemýšlel o různých věcech. Postupně se mi klížily oči, až jsem přešel do neprobádané říše snů. Zdává se mi často jeden prazvláštní.

Sedím u rybníka a pozoruji, jak na hladinu dopadají zelené lístky. Je jaro a ptáci zpívají. Někde v dálce za sebou slyším troubit kolonu aut a kamionů. Užívám si, jak můžu sedět v klidu u vody a zhlížet se v ní jako v zrcadle. Pak ucítím na tváři lehký vánek a větve nad mou hlavou začnou šustit. Vítr stále sílí. Cuchá mi vlasy a čeří vodu v rybníce. Snažím se, aby mě tornádo neodfouklo někam do neznáma. Rukama se držím statného kmene, zbytek těla mi vlaje ve vzduchu. Jsem jako vlajka na stožáru. Povolím. Poryv mě nese oblaky dál, a ještě dál a já vůbec nevím kam. Přistávám uprostřed pouště a bezradný se vydávám vpřed. Motám se a ztrácím síly. Pak slyším hlas z nebe, který mi říká: „Jsi silný. Jdi dál a najdeš svou oázu.“ I přes dunění větru ho slyším zcela zřetelně. Jdu tedy kupředu. Slunce praží a je neúnosné horko. Nemám s sebou vůbec nic, jen svůj holý život. Padám na kolena únavou. „Už nemůžu dál,“ zvolávám k nebi. Odpověď ani rada ovšem nepřichází. Ušima mi začne projíždět palčivá bolest. Prosím, ať už ten nesnesitelný hukot přestane.

Natáhnu ruku a zaklapnu ječící budík. „Morisi,“ budil jsem svého spolubydlícího. „Musíme na snídani.“ Moris se ještě několikrát převalil z boku na bok a pak se prudce zvedl. Polštář mi přistál v obličejí. „No počkej!“ Hnedka jsem mu ránu opětoval. Polštářové bitky jsem naprosto zbožňoval. Byl to jeden z mnoha skvělých okamžiků, které jsme spolu s Morisem zažívali. Ani mi to tak nepřipadalo, ale budou to už skoro čtyři roky, co Moris přišel do domova. Za tu dobu jsme si na sebe vytvořili jakési nepopsatelné pouto. Tenhle chlapec mi naprosto změnil pohled na svět. Uvědomoval jsem si, že za pár měsíců budu dětský domov opouštět a jediný člověk, kterého jsem nechtěl ztratit byl právě Moris.

Do jídelny jsme jako obvykle dorazili až mezi posledními. Sedli jsme si ke stolu a pustili se do snídane. „Černá huba si zase dala k snídani bílej jogurt,“ zařval přes celou jídelnu Cyril. Moris se po něm ohlédl. „Nevšímej si ho,“ řekl jsem mu. „Ono ho to časem přejde.“ Docela mě rozčilovalo, jak se k Morisovi všichni chovali. Nadávali mu a ponižovali ho jen proto, že přišel ze Sýrie. Já se ho vždycky zastal. Cítil jsem, že ho to moc bolí. Sice jsme byli s Morisem nerozluční kamarádi, ale on se mi zatím nebyl schopen svěřit s tím, proč se v domově vlastně ocitl. Tak trochu jsem tušil, co se zatím skrývá. Přece jen nejsme sto let za opicemi a máme k dispozici i moderní technologie, takže o válce v Sýrii jsem něco četl. „Mě už to nebaví,“ podotkl Moris sklesle. „Nevím, co mu pořád je.“ Je pravda, že Cyrilovi rasistické poznámky byly opravdu místy nesnesitelné, ale doposud stačilo, aby ho člověk ignoroval a pak ho to přestalo na chvíli bavit. Jídelnou se neslo skandování. „Moris, černá huba, má v nose holuba...“ Pak se Cyril zvedl ze židle a začal si to štrádovat přímo ke stolu, u kterého jsme s Morisem seděli. „Morisi,“ začal podlézavě. Moris měl zrak zaražený do misky. „Hmm...“ „Tak co, Morisi? Jak se má tvoje černá matka?“ Viděl jsem, jak se v Morisovi začínají hýbat emoce. „Slyšel jsem uklízečku, jak se bavila s vychovatelkou, že jí nedali ani do slušného hrobu. Prý skončila někde v žumpě. Asi v nějaký tmavý, co?“ To už jsem nevydržel. „Cyrile, nech ho být!“ zařval jsem. „Ty se do toho neplet ty nechtěnej spratku!“ Odsekl mi Cyril. Přestože byl o rok a půl mladší než já, bál jsem se ho. Tohle byla ale věc, kterou jsi rozhodně nechtěl nechat líbit. „Já ti říkám, abys toho nechal nebo ti jednu vrazím přímo do ksichtu!“ V obličejí jsem zrudl jako krocan. „Tak pojď Věbre,“ vyzíval mě Cyril. „Nasaď mi jednu! A pozvi svýho černýho beránka, aby ti pomohl. Má přece s mlácením lidí bohaté zkušenosti ne?“ Moris se zvedl ze židle. „To by stačilo, Cyrile!“

Pak jsme se začali rvát. Cítil jsem se důležitě, protože jsem bojoval za svá práva a práva svého kamaráda. Nechtěl jsem nikomu dovolit, aby mě šikanoval. Jestli jsem do téhle chvíle působil jako klidný a uzavřený člověk, tak teď jsem z toho módu vystoupil. Cyril si na pomoc zavolal několik svých kumpánů. Bitka netrvala moc dlouho. Zatímco já jsem se rval s Radkem a Tomášem, Cyril se vrhl k Morisovi. Neviděl jsem, co se stalo. Najednou ale Moris odběhl. Byl to spíš zoufalý úprk. Rozběhl jsem se za ním. Slyšel jsem, jak za námi Cyril ještě volá. „Morisi, doufám, že skončíš jako tvoje matka!“

„Morisi, Morisi,“ běžel jsem, jak nejrychleji jsem uměl. Našel jsem ho v pokoji s hlavou zaraženou do polštáře. Brečel. Nevěděl jsem, co mám dělat. „To bude dobrý,“ zkusil jsem to tě něžně. „Nech mě být, ty vůbec ničemu nerozumíš,“ rozkřikl se na mě Moris. Musím přiznat, že takovou reakci jsem opravdu nečekal. Dokázal jsem se ale vžít do toho, jak se cítí. Alespoň jsem si to myslel, takže jsem se nenechal vyvést z míry. „No tak mi pomoz, vysvětli mi to,“ řekl jsem mu. Měl jsem dojem, že by to mohlo pomoci. Když se člověk vymluví a svěří se se svými problémy. Je jedno komu nebo čemu. „Proč bych ti to měl říkat?“ podotkl Moris. „Vůbec se neznáme.“ Tohle se mě dotklo. Lidé v rozčilení říkají různé věci, ale tohle si mohl odpustit. „To jsi opravdu nemusel,“ řekl jsem smutně. „Chtěl jsem ti jen pomoci a poradit. Třeba ti říct, že když mě něco trápí, píšu si to do svého deníku. Možná by ti to taky pomohlo. Máš pravdu, nevím o tobě skoro nic. To bude asi proto, že jsi se mi nikdy nesvěřil. Morisi, mám tě rád, ale já za to, co ti Cyril provádí opravdu nemůžu.“ Zhluboka jsem se nadechl. Slzy jsem měl po tomhle monologu na krajíčku. Moris mi pevně přirostl k srdci, ale teď mě jeho kořeny ostře bodaly. Cítil jsem se, jako bych zase umíral. Moris mi nic neřekl. Ještě chvíli jsem stál mezi dveřmi. Pak jsem sebral deník ze stolu a odešel.

Namířil jsem si to do zahrady. Byl tam klid a ticho, abych mohl napsat další kus svojí básně. Sloužila jako prostředek, kterým jsem se uklidňoval. Nalistoval jsem ji v deníku

a prohlédl si poslední verše. Po té rvačce v jídelně a hádce s Morisem byly moje pocity jako na houpačce.

Jak osud, co je jen nenávisť a bída

Jak život, co je celý naruby

Vynechal jsem jeden řádek a začal psát dál.

*Koho mám bránit
za koho se rvát
Čí moudro mám poslechnout
Koho se mám ptát
Jak napravit zlomené
Jak spojit rozlámané ledy
Jak ztratit svět smrtící jedy
Jak najít ztracené
Když nestačí se zeptat
kde získat odpověď
Na jaké věci reptat
Jak poznat že mám mlčet zrovna teď
Jak popsat zeď bílou křídou
Jak vrátit všechen čas
Jak najít lásku zas
Kdy dobré časy přijdou
S kým poradit se když jsem sám
Jak poznat jasný optický klam
Jak setřít kapky z očních víček
Kdo ví za jak dlouho půjdu pod trávníček
Jak zhmotnit sen
Jak rozlít moře
Jak prodloužit den
Jak zkrátit moje hoře*

Listí mi nad hlavou šumělo. Seděl jsem v odlehlém koutu zahrady. Poslouchal jsem, jak listí ševlí. Snažil jsem se na události poslední hodiny nemyslet. Najednou jsem za sebou uslyšel kroky. Moris si ke mně pokorně přisedl. „Omlouvám se,“ řekl tiše. Ano, tohle byl ten Moris, kterého jsem poznal. „Mě je to taky moc líto,“ odpověděl jsem mu. „Nechtěl jsem, aby to takhle dopadlo,“ pokračoval Moris s naprostou pokorou. „Vím, že za chvíli z domova odejdeš a já tu zůstanu sám.“ Objal jsem ho. „Neříkej nesmysly. Jestli ti můžu nějak pomoci, rád to udělám.“ „Děkuju,“ šeptl mi Moris do ucha. Pak se zamyslel. „Co jsi to říkal s tím deníkem?“ zeptal se. Vytáhl jsem deník ze zadní kapsy od kalhot a ukázal mu ho. „Snažím se do něj psát zápisky z každého dne. Vedu si takové deníky od té doby, co jsem přišel do domova.“ Moris byl úplně fascinovaný. „Můžu si je půjčit?“ ptal se. Podal jsem mu ten stávající. „Další mám v pokoji v šuplíku. Donesu ti je.“ Moris už začtený do sešitu jen přikývl.

„Taky si začnu psát deník,“ řekl mi. „Je mi moc líto, že ti můj příběh nemůžu říct, ale snad ho pochopíš, když ho napíšu.“ Chápal jsem ho- jako vždy. Položil jsem mu ruku na rameno. „Budeš za mnou chodit?“ zeptal se s nadějí v očích. „To si piš,“ řekl jsem a počechral mu čupřinu na hlavě. Zamával jsem mu na rozloučenou a nasedl do přistaveného auta. Cestou jsem si představoval, co se mnou teď bude. Dnešním dnem mi začínal naprosto nový život. Byl jsem odhodlaný žít ho naplno. Za zkušenosti z domova jsem byl moc rád. Dalo mi to víc, než jsem si myslel. Abych nějak začal žít svůj „nový život“, vytáhl jsem z batohu mobil a sluchátka. Zapojil jsem kabel do zařízení. V audiotéce jsem našel svoji oblíbenou písničku od skupiny Home Free. Jmenovala se „Life is a highway“. S úžasným soundem v uších jsem pozoroval krajinu, která ubíhala za okýnkem auta. „Jak se asi má Moris?“ pomyslel jsem si.

Mám novou práci a taky vlastní byt. Až ti to dovolí musíš se za mnou přijet podívat.

Tvůj Karel

Dopis pro Morise jsem zalepil do obálky. Styděl jsem se za sebe. Lhal jsem mu, ale chtěl jsem, aby si myslel, že se mám dobře. Určitě mu to dodávalo sebevědomí a naději, že i on bude jednou žít život, o kterém jsem mu vyprávěl v dopisech. Ve skutečnosti to zase taková sláva nebyla. Bydlel jsem v jednom malém a starém bytě na okraji města. Do práce jsem sice chodil, ale peníze mi zbývali akorát na zaplacení nájmu, základní potraviny a na dopis pro Morise. Nemohl jsem mu to ale přiznat. On mi totiž ve svých dopisech psal, jak hrozně se po mém odchodu z domova má. Kdybych jen měl víc peněz a mohl se o něj postarat. Takhle jsem se nemohl v domově ani ukázat. Cítil jsem se opuštěnější než kdy dřív. Vzal jsem si bundu a došel s dopisem k poštovní schránce. Viděl jsem, jak se k mému domu blíží pošťáčka a vhadzuje za plot dopis. Jako jediný z domu jsem totiž neměl schránku, takže mé dopisy se poznaly tak, že ležely na zemi. Utíkal jsem zpátky. Dopis byl od Morise. Vypadal divně. Na obálce bylo velkým písmem napsáno: POMOC! . Spěšně jsem dopis otevřel a začal číst.

Můj milý Karle,

moc mě těší, že se máš dobře. Kéž bych mohl říct to samé. Tohle je pravděpodobně poslední dopis, který ti stihnu napsat. Ptáš se proč? Odpověď je tady. Všechny podrobnosti nalezneš v papírech vytržených z mého deníku, aby ti to dávalo smysl.

Dnes je 15. dubna a já se probouzím. Jako obvykle mířím na snídani. Cyril už je našťástí pryč, ale po sobě zanechal ještě několik svých přívrženců. Všechno to začalo naprosto nevinně. Zase jsem ale neudržel nervy na uzdě a dal jim jasně najevo, že se mi nelíbí, jak se ke mně chovají. Tentokrát to ale viděla ředitelka a řekla, že už dál nebude držet v domově dítě, jako jsem já. Pokoušeli se mě poslat za babičkou, ale nemohli ji nikde zastihnout.

Teď sedím v nákladáku a nějakí dva chlapi mě odváží na transport, který posílá uprchlíky zpět do Sýrie. Víím, že je to nelegální, ale nemůžu s tím nic dělat. Jen jsem ti chtěl říct, že už se nevrátím. A abys znal pravý důvod toho, jak jsem se dostal do domova a jak je možné, že se se mnou stalo tohle, prosím tě, aby sis přečetl přiložené stránky. Snad mi odpustíš.

Mám tě rád

Moris

Skoro jsem nedýchal. Panicky jsem začal vytahovat z obálky i ostatní stránky a dal jsem se do čtení.

Jmenuji se Moris a jsem dítě Syrské uprchlice. Moje matka se mě snažila zachránit před válkou, která v naší zemi v posledních měsících nabrala obrátky. Porušila spoustu pravidel, ale dostala nás oba ven ze země. Moje matka ze Sýrie nepocházela. Pocházela z Čech. Když se nám v Sýrii začalo špatně dařit, kontaktovala své rodiče a ti jí nabídli útočiště. Ani jeden z nich ale netušil, že s sebou veze mě. Nikdy nesouhlasili s tím, aby se jejich dcera v Sýrii zamilovala a vdala. O tom, že má dítě, ale nevěděli vůbec.

Můj otec byl dobrý člověk. Poté, co začala válka neměl na rodinu čas, protože v krutých bojích nasazoval život za svoji vlast. Dlouhou dobu jsem ho neviděl a nevím, jestli je ještě vůbec naživu. Jediné, co vím, že se odebral do boje někam na východ země. Matka už nevěřil, že se vrátí a asi proto se rozhodla, že utečeme. Dostali jsme se až na německé hranice. Tady měli čekat babička s dědou, aby nás odvezli domů. Když jsme se ale dostávali přes poslední zábrany, byla moje maminka zraněna. Poslední, co stihla, bylo předat mě do péče mít prarodičů se slovy: „Tohle je můj syn Moris, prosím zachraňte ho.“ Pak umřela.

Moje emoce se ještě nikdy netlačili tak silně kupředu. Byl jsem velice zvědavý, co bude dál. Rychle jsem rozložil další lístek a četl.

Moje babička nebyla ráda, že mě vidí. Připomínal jsem jí mého otce. Dokud byl naživu alespoň děda naživu, protloukal jsem se životem celkem slušně. Netrvalo dlouho a můj dědeček umřel na infarkt. Pak nastaly ty zlé časy. Začal jsem se s babičkou hádat. Vlastně se vůbec nechovala jako moje babička. Bila mě a častovala mě všemožnými nadávkami a věř mi, že nebyly nijak lichotivé. Bylo mi hrozně. Prožíval jsem psychický i fyzický teror. Už jsem to nemohl vydržet. Řekl jsem té zlé a nepřející ženě, která měla být mojí babičkou, že už s ní žít nechci. Ona na mě nebrala ohled a dala mě do domova. S ředitelkou to měla domluvené. Když bych začal dělat problémy, bylo povoleno se mnou udělat cokoli. Věděl jsem to.

Ta úmluva mě velice ovlivnila. Doufal jsem, že v domově začne lepší život. Proto jsem o své minulosti nikdy nemluvil. Báł jsem se, že by mě nikdo nepochopil a já bych si nijak nepomohl.

Pak jsem našel člověka. Byl to člověk, co mě chápal, i když jsem mu nikdy neřekl, kdo doopravdy jsem. Zastal se mě, když jsem se v domově stal obětí šikany. Zpočátku to byl jen kamarád, ale teď vím, že on je pro mě něco víc. Je to někdo, koho jsem si vždycky přál. Je to můj bratr, má jediná rodina. Jednou jsem mu moc ublížil a do teď mě to mrzí. Jestli je tohle opravdu poslední chvíle, kdy se sním mohu spojit, pak jediné, o co ho prosím je, aby mi odpustil.

Moris

Poslední slova na papíře jsem už víceméně odhadoval, jelikož jsem přes slzy na čtení neviděl. Ano, teprve teď jsem to naplno pocítil. S Morisem jsme měli k sobě blízko. Bylo to jedinečné. Jiné než to, jak se na mě v domově lepila Lída. To mi bylo nepříjemné. To, co jsme prožívali s Morisem bylo úžasné a cítil jsem se přitom volný. Doopravdy volný.

Musel jsem s tím něco udělat, ale nevěděl jsem jak. „On teď sedí někde v kamionu a jede kdoví kam. Je hodně pravděpodobné, že to nepřežije. A já jsem ho opustil. Ale co jsem měl tehdy dělat? Nezvládl jsem se ale o sebe postarat. Byla to moje chyba!“ Měl jsem hrozné výčitky svědomí. Celý večer jsem se utápěl ve svých emocích, až jsem vyčerpáním usnul na lůžku. Zdál se mi zase ten prazvláštní sen.

Sedím u rybníka a pozoruji, jak na hladinu dopadají zelené lístky. Je jaro a ptáci zpívají. Někde v dálce za sebou slyším troubit kolonu aut a kamionů. Užívám si, jak můžu sedět v klidu u vody a zhlížet se v ní jako v zrcadle. Pak ucítím na tváři lehký vánek a větve nad mou hlavou začnou šustit. Vítr stále sílí. Cuchá mi vlasy a čeří vodu v rybníce. Snažím se, aby mě tornádo neodfouklo někam do neznáma. Rukama se držím statného kmene, zbytek těla mi vlaje ve vzduchu. Jsem jako vlajka na stožáru. Povolím. Poryv mě nese oblaky dál, a ještě dál a já vůbec nevím kam. Přistávám uprostřed pouště a bezradný se vydávám vpřed. Motám se a ztrácím síly. Pak slyším hlas z nebe, který mi říká: „Jsi silný. Jdi dál a najdeš svou oázu.“ I přes dunění větru ho slyším zcela zřetelně. Jdu tedy kupředu. Slunce praží a je neúnosné horko. Nemám s sebou vůbec nic, jen svůj holý život. Padám na kolena únavou. „Už nemůžu dál,“ zvolávám k nebi. Odpověď ani rada ovšem nepřichází. Ušima mi začne projíždět palčivá bolest. Prosím, ať už ten nesnesitelný hukot přestane.

Nad sebou jsem zahlédl vrtulník. Písek jsem měl snad úplně všude, ale síly mi nestačily na to, abych se tím zabýval. Vzepřel jsem se bolesti a rozběhl jsem se. Schoval jsem se za nejbližší dunu, abych se vyhnul nepřátelskému hledáčku. Mým jediným cílem bylo dostat se do města a Morise najít. Doufal jsem, že ještě není pozdě a že je naživu. Teď když jsem konečně našel smysl svého života nebylo možné, aby mě osud zase napálil. Zhluboka jsem se nadechoval a stejně hluboce jsem vydechoval. Po čele mi stékaly kapky potu a mísily se se zaschlou krví. Zvuk vrtulníku se vzdaloval. Opatrně jsem vylezl z úkrytu a zkontroloval terén. Podle mého odhadu (a ten býval většinou dobrý) zbývalo k městu urazit asi čtyři sta metrů.

Výstroj byla těžká. Nohy se mi motaly. Zase jsem ztrácel síly. Jediné, co mě pohánělo kupředu byla myšlenka, že ho zase uvidím. Představoval jsem si, jak se spolu vrátíme a budeme šťastní. Na to všechno jsem při tom úporném běhu myslel. A pak- byl jsem v cíli. Všude okolo mě se tyčily vysoké budovy. Hledal jsem tu správnou. „Někde to tady musí být,“ mumlal jsem si pro sebe. Město bylo naprosto zdevastované. Překračoval jsem desítky mrtvých těl. Byly tu i ženy a děti. Pod mojí botou ležel malý chlapec. Byl docela podobný Morisovi. Zůstaly mu otevřené oči. Jejich výraz byl ale prázdný. Sklonil jsem se a zavřel mu oční víčka. Vypadalo to, jako by spal. To mě alespoň trochu uklidnilo. Pokračoval jsem v cestě. Hledal jsem budovu z fotografie, co nám dali na základně. Tahle mise byla nebezpečná, ale velice důležitá. Pak jsem ji uviděl. Všude okolo ní ležela těla a cáry z oblečení. Ti, co byli ještě naživu se plazili po zemi a obírali z mrtvých, co se dalo. „Morisi, Morisi,“ volal jsem. Nikdo mi však neodpovídal. Svět okolo mě se zpomalil. Prostupoval jsem davem zoufalých lidí a stále si udržoval naději, že můj chlapec je naživu. „Vynaložil jsem přeci veškeré úsilí, abych ho našel!“ Vlastně nevím, komu jsem tuhle myšlenku svěřoval. Asi Bohu, ve kterého jsem nikdy nevěřil, ale doufal jsem, že právě teď mi pomůže.

Nad mou hlavou se zase rozburácel zvuk vrtulníku. Z mé vysílačky jsem slyšel jasné pokyny k ústupu. Věděl jsem, jak je to nebezpečné, a přesto jsem pokračoval dál. Dál a dál jsem prostupoval mezi těmi zuboženými lidmi. Nemohl jsem jim všem pomoci. To bylo prostě nemožné. Některým z nich bylo prostě souzeno zemřít. Víím, že je nespravedlivé to takhle tvrdit, ale pravdu si člověk nevybírám. Ano, pravdu si člověk nevybírám. Nechtěl jsem tomu věřit. „Ne, prosím!“ hlesl jsem. Svět okolo mě se dal zase do pohybu. Šel jsem proti němu. Tam na zemi leželo tělo. Viděl jsem ho mezi všemi ostatními tak jasně, i když jsem v tu chvíli chtěl, abych ho vidět nemusel. Leželo tam úplně bezvládně a bez sebemenší známky života. Sopka, co ve mně doposud dřímala, vybuchla a její láva mě spalovala zevnitř.

Vrhl jsem se na zem. Vypadal jsem úplně stejně, jako ti ubožáci okolo. „Morisi, vstávej,“ prosil jsem ho. Ale on se nehýbal. Třásl jsem s ním a tisknul ho na svou hrud'. Na jeho košili byla rozlitá velká červená skvrna. „Morisi, prosím, vzbud' se!“ jsem řval. „Tohle nemůže být pravda! To není fér! Prosím, probud' se! Morisi, mluv se mnou!“ Vzal jsem jeho bezvládné tělíčko do náruče a snažil se prorvat přes ten chaotický dav. „Třeba to ještě není ztracené, třeba ti ještě pomohou. Doktoři, jsou dobří, oni tě zachrání!“ křičel jsem na něj a bylo mi jedno, že mě nevnímá. Stále jsem tomu nemohl uvěřit. Bylo to čiré zoufalství. Plakal jsem a byl rozrušený na celý svět i na toho, kdo ho stvořil. Padl jsem na kolena. „Morisi, já takhle žít nechci. Ne bez tebe!“ Byl jsem na dně.

„Morisi, ty jsi můj bratr. Já ti odpouštím...“ Byla to poslední slova na rozloučenou.

(...)

„Sáro, přines mi prosím čistý ručník.“ Moje práce byla den ode dne stejná. Postarat se o ně. Oni byli moje rodina. Děti, které svou vlastní rodinu neměli si u mě našli útočiště.

„Tady to máte, pane vedoucí,“ přišla Sára s ručníkem. „Kolikrát jsem ti říkal, že mi můžeš říkat Kájo,“ káral jsem ji. Byla to moje neoblíbenější dívka v domově. Poslal jsem ji, aby si odpočinula a o večerní hygienu jsem se postaral sám.

Byl krásný večer, takže jsem vyšel ven na zahradu. Nasál jsem krásný jarní vzduch. Za mnou stál celý můj život. Našel jsem svoje poslání. Teď už jsem o tom nepochyboval. Na velké mramorové desce stálo: *Tento domov je věnován památce Morise Jamuna*. Byl jsem pyšný na to, co jsem vybudoval. Otočil jsem se směrem k domovu. V několika oknech se ještě svítilo. Díval jsem se na něj s klidem v srdci. Očima jsem se zastavil u písmen, která byla vyryta nad hlavním vchodem. Bylo to motto našeho domova.

„Jsi můj bratr. Odpouštím ti.“